



**Związek Pracodawców
Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK**

**Al. Jerozolimskie 53
00-697 Warszawa
NIP: 7010494958
Tel/fax: 22-699-03-20
biuro@eko-pak.biz**

Warszawa, dnia 27 listopada 2018 r.

Pan
Sławomir Mazurek
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Środowiska
ul. Wawelska 52/54,
00-922 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W nawiązaniu do zbliżającego się w tym tygodniu (prawdopodobnie 28 listopada br.) posiedzenia stałych przedstawicieli (COREPER), stanowiącego kolejny etap trilogu dotyczącego projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ograniczenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko (COM (2018) 340 final), **zwracamy się z uprzejmą prośbą o interwencję Polski w sprawie bardzo niekorzystnych dla przemysłu napojowego zapisów projektu tej dyrektywy dotyczących obowiązku przytwierdzania zakrętek i wieczek do butelek na napoje z tworzyw sztucznych, a także konieczności zastąpienia plastikowych słomek przytwierdzonych do kartoników z sokami i mlekiem wykonanymi z innych materiałów. Zgodnie z aktualnym projektem dyrektywy ww. obowiązki mają być wymagane już na 2-3 lata od wejścia w życie dyrektywy (dla słomek w 2021 r., napojów niegazowanych w 2022 r., a dla napojów gazowanych – 5 lat od wejścia w życie dyrektywy, tj. w 2024 r.).**

Uważamy, że konieczna jest zmiana tych wymagań, ponieważ aktualne zapisy są w praktyce nierealne do wprowadzenia w życie powyższych terminach, ze względu na:

1. **brak możliwości tak szybkiego zaprojektowania i wdrożenia nowych rozwiązań dla zakrętek i wieczek na butelki, a także dla słomek wykonanych z alternatywnych surowców, które to projektowanie musi też uwzględnić zachowanie bezpieczeństwa produktu dla konsumenta**
2. **konieczność dokonania wymiany wszystkich dotychczasowych linii produkcyjnych napojów, oznaczającej gigantyczne koszty inwestycyjne skumulowane w krótkim czasie, co dodatkowo spowoduje niedostateczną podaż takich linii na rynku.**

Uzasadnienie

Dla każdego rodzaju butelki na napoje, od butelek o pojemności 0,25 l do formatów 11 l i dla każdego rodzaju napoju (np. woda mineralna niegazowana, sok owocowy z koncentratu, świeży sok owocowy, napoje gazowane) będzie konieczne opracowanie innego, nowego rozwiązania technicznego, ze względu na różne pojemności butelek, a także właściwości pakowanych napojów. Tego typu prace są długotrwałe i wymagają późniejszego wdrożenia na dużą skalę we wszystkich firmach tego sektora spożywczego, co oznacza, że opracowanie i praktyczne wdrożenie nowego zamknięcia do butelki trwa przeciętnie od 7 do 10 lat.



Związek Pracodawców Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK

Al. Jerozolimskie 53
00-697 Warszawa
NIP: 7010494958
Tel/fax: 22-699-03-20
biuro@eko-pak.biz

Pomijaną kwestią jest **ograniczona liczba dostawców** (producentów) zakrętek i wieczek do butelek na napoje i konieczność dostosowania ich linii produkcyjnych do nowych wymagań. Aby zmiany zapisane w projekcie dyrektywy były możliwe do wdrożenia rynkowego, konieczne są **przekształcenia technologiczne w całym łańcuchu tworzenia wartości, który obejmuje szereg ogniw** – od stworzenia samego projektu zamknięcia, przez testy jego bezpieczeństwa i funkcjonalności, stworzenie linii technologicznych, ich produkcję i ostatecznie montaż w hali produkcyjnej. **Obciążenia koncepcyjno – logistyczne są poważne, zaś obciążenie finansowe, szczególnie dla sektora MŚP będzie gigantyczne.**

Podobne problemy dotyczą producentów soków, mleka i napojów w kartonikach z dołączoną słomką - rozumiejąc konieczność zastąpienia słomek wykonanych z tworzyw sztucznych innymi alternatywnymi rozwiązaniami, pragniemy wyrazić sprzeciw wobec określonego w projektowanej dyrektywie terminu, który nakłada na producentów napojów **nierealistyczne zobowiązania**. W przypadku słomek przymocowanych do kartoników z sokami lub mlekiem całkowite zastąpienie słomek z tworzyw sztucznych słomkami wykonanymi z innych surowców jest możliwe, jednak wymaga dłuższego horyzontu, aniżeli ten zaproponowany w projekcie dyrektywy. Ze względu na wymogi prawne, służące bezpieczeństwu i higienie żywności, a także konieczności przeprowadzenia inwestycji związanych z zakupem nowych linii produkcyjnych, których podaż jest ograniczona, **zakładany efekt jest możliwy do osiągnięcia najszybciej w roku 2025.**

Reasumując: dla całego polskiego przemysłu napojowego wymogi określone w projektowanej dyrektywie będą ciosem i szokiem kosztowym. Dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw ten szok może oznaczać bankructwo.

Bezpieczeństwo i normy

Pragniemy też zauważyć, że wszelkie nowe rozwiązania muszą być przede wszystkim funkcjonalne i bezpieczne. Testy przeprowadzone na komercyjnych wariantach zamocowanych pokrywek/wieczek wskazują, że aktualnie nie spełniają one obowiązujących norm bezpieczeństwa, szczególnie w przypadku napojów gazowanych, w których napój znajduje się pod ciśnieniem.

Projekt dyrektywy wskazuje, iż **Komisja Europejska zwróci się do europejskich organizacji normalizacyjnych** z wnioskiem o opracowanie norm zharmonizowanych dotyczących trwałych zamocowań zamknięć butelek z tworzyw sztucznych na napoje, które uwzględnią w szczególności konieczność zapewnienia niezbędnego poziomu wytrzymałości, niezawodności i bezpieczeństwa zamknięć pojemników na napoje, w tym na napoje gazowane. **Proces tworzenia takich standardów jest jednak bardzo skomplikowany i zajmuje kilka lat.** Obecnie nie ma rozwiązań, które z całą pewnością można uznać za bezpieczne dla konsumenta, co w praktyce oznacza, że **producenci zmuszeni będą do wykorzystywania niepewnych, koncepcyjnych rozwiązań, które będą następnie testowane na konsumentach, co jest mechanizmem nieakceptowalnym.**

Odpowiedzialność i zobowiązania

Rozumiejąc intencje autorów projektu dyrektywy, której **nadrzędnym celem jest usprawnienie metod selektywnej zbiórki i wyeliminowanie niektórych produktów z tworzyw sztucznych** tak, aby nie zaśmiecały one terenów publicznych pragniemy zaapelować o rozsądek, który pozwoli na osiągnięcie celów w sposób harmonijny, bez konieczności narzucania radykalnych rozwiązań. Nie wolno przy tym zapominać o faktach, które jednoznacznie wskazują, że w Europie przeważająca większość zakrętek/wieczek z tworzyw sztucznych jest zbierana w ramach selektywnej zbiórki wraz z butelkami i poddawana recyklingowi.



Związek Pracodawców Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK

Al. Jerozolimskie 53
00-697 Warszawa
NIP: 7010494958
Tel/fax: 22-699-03-20
biuro@eko-pak.biz

Uważamy więc, że **wszelkie inwestycje i działania powinny być skoncentrowane właśnie na poprawie wskaźników selektywnej zbiórki butelek z tworzyw sztucznych wraz z nakrętkami/wieczkami**, ponieważ może to dać ten sam lub nawet lepszy efekt w krótszym czasie i **bardziej korzystny pod względem wpływu na środowisko i kosztów**. Istotny w tym względzie będzie wkład przemysłu w ramach Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta oraz dobrowolnych inicjatyw wspierających poziom zbiórki butelek i nakrętek/wieczek.

Podnoszenie świadomości, w tym poprzez komunikację "na opakowaniu", aby zachęcić konsumentów do wrzucania nakrętek do stosownych pojemników wraz z nakrętkami czy słomkami z materiałów przyjaznych środowisku, byłoby również skutecznym narzędziem. **Branża napojowa jest gotowa w pełni zaangażować się w takie działania.**

Mając na uwadze powyższe apelujemy o szansę udowodnienia, że do roku 2025 przemysł jest w stanie sprostać celom, zastąpić słomki plastikowe innymi, a także osiągnąć oczekiwane wyniki zbiórki i recyklingu butelek wraz z nakrętkami/wieczkami. Zadaniem dyrektywy jest wyznaczenie celów w sposób umożliwiający ich osiągnięcie, o co żarliwie apelujemy. Komisja Europejska powinna skontrolować postępy po trzech latach od wejścia w życie dyrektywy, by na podstawie rzetelnych danych ocenić, czy cele mają szansę być osiągnięte zaproponowanymi przez nas metodami.

Podsumowując ww. argumenty wnioskujemy o interwencję Polski i opowiedzenie się naszego Kraju za wprowadzeniem bardziej rozsądnych zapisów dyrektywy w zakresie poprawy zbiórki nakrętek tak, aby zbierane były one wraz z butelkami po napojach, a także w zakresie terminu zastąpienia słomek plastikowych alternatywnym rozwiązaniem do roku 2025. Kraje Unii Europejskiej najpierw powinny zbadać, jaka będzie skuteczność takiej zbiórki poprzez zbiórkę selektywną opartą o Rozszerzoną Odpowiedzialność Producenta lub istniejące systemy depozytowe, a dopiero później, jeśli te wyniki okażą się niesatysfakcjonujące – wprowadzać dodatkowe wymagania „poprawiające” taką zbiórkę. **Niestety, obecnie proponowany jest branży wyłącznie szok kosztowy, który dla polskiego konsumenta może okazać się nie do zaakceptowania.** Dlatego postulujemy o wprowadzenie okresu przejściowego, po którym mógłby ewentualnie zostać wprowadzony obowiązek trwałego przytwierdzenia nakrętek do butelek, do 6 lat od dnia wejścia w życie dyrektywy, zarówno dla napojów gazowanych, jak i niegazowanych. Okres ten pozwoli ocenić efektywność selektywnej zbiórki nakrętek wraz z butelkami i podjąć ewentualnie dalsze działania zwiększające tę zbiórkę do oczekiwanego poziomu. Jeśli te działania okażą się niewystarczające, wówczas można wrócić do koncepcji trwałego przytwierdzenia nakrętek do butelek.

W przypadku dodatkowych pytań dotyczących powyższej kwestii, jesteśmy gotowi do udzielenia wymaganych informacji.

Licząc na pozytywne przyjęcie naszych postulatów
pozostaję z wyrazami szacunku,

Związek Pracodawców Przemysłu Opakowań
i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK
Al. Jerozolimskie 53, 00-697 Warszawa
biuro@eko-pak.biz

Magdalena Dziczek
DYREKTOR BIURA ZARZĄDU
CZŁONEK ZARZĄDU